

novi vojni postavi, ki jo bode državni zbor brčkone v spomladu sprejela. Pri vpeljavi dvehletne službe bi se število rekrutov vsako leto za 50.000 mož povečalo. Enkratni troški te preuredbe bi znašali baje 60 milijonov, tekoči letni troški pa 30 milijonov kron. Ako bi se ta predlog ne sprejel, obdržalo bi se 3 letno službo, povečalo prezenčno stanje za 22.000 mož, dež. brambo za 6000 in honved za 8000 mož. Ob enem bi se močnejše „urlaube“ dovolilo.

Papeževe prepovedi. Govori se, da hoče sv. Oče zapovedati, da morajo katoliški duhovniki vedno talar nositi in da ne smejo v gostilne in teatre zahajati. Med politikujočim duhovnikom vlada hudo razburjenje.

Ruski anarhisti. V Budimpešti so aretirali ruskega anarhista Petra Serafinov. Svoj čas bil je z 11 tovariši na smrt obsojen. Ali posrečilo se mu je pobegniti. Obsojen je bil pa le zaradi političnih zločinov; vsled tega se ga brčkone ne bode ruski vladi izročilo.

V Makedoniji se pripravljajo zopet krvavi dogodki. Turški vojaki se zbirajo v Mitrovici. Na mejah se ponavljajo umori, požigi in ropi. Balkanski preklenski kotelj ne da miru!

Kathreiner Kneippova sladna kava

je le ena, posnemkova je več! Zato pozor! Zahtevajte in jemljite samo izvirne zavoje z imenom Kathreiner

Dopisi.

Vurberg. Blagovolite, gospod urednik, tudi od mene enkrat sprejeti en dopis; pa se bojim, da ga ne bote dali v tisk, ker sem enkrat kot priča stranke, od ktere sem bil takrat več ali manj odvisen, proti Vam nastopil. Mislim pa, da mi bote oprostili, ker sem politiki in lažistranki že davno hrbet obrnil.* — V vašem listu št. 4 izšla sta dva dopisa iz Vurberga, zaradi katerih me je dne 22. januarja tukajšnji posestnik g. Janez Krefl napadel, češ da sem te dopise jaz z tukajšnjim posestnikom Janez Kolaričem delal. Obljubim toraj g. Janezu Kreflu, sploh vsakemu, 1.000 kron, če mi to dokaže; zato me smete pa tudi Vi izdati, če imam jaz s temi dopisi kaj. G. Krefl, Vam bom za to uslugo gotovo hvaležen, ne bojte se, da bi Vas nahrulil, kakor je neko stranko kot občinski blagajnik, kar sem sam slišal, nahrulil, ko je prišla za nekega reveža po od občinskega odbora priznano pičlo podporo. Ker pa vem, da g. Krefl pota dokazov ne bo nastopil, zatoraj Vas prosim, blagovolite v Vašem listu naznaniti, če sem s temi dopisi jaz ali Kolarič v zvezi sploh če sem Vam jaz kaj dopisoval. — **) Kar se tiče omenjenih dopisov, Vam naznanjam, da mi o prvem, kateri govori o neki maži, ni znano drugega nič kot to, da sem prišel v pre-

*) Nam se gre le zato, da resnica na dan pride. Zato objavo radovoljno tudi ta dopis, ki ga je spisal naš nekdanji strastni politični nasprotnik! Opomba uredn.

**) Potrjujemo, da sta dotična dopisa prišla iz čisto drugega peresa, da ju nista vposlala gg. Kolarič in Horvat in da nista sploh z njima v nikakoršni zvezi. Opomba uredn.

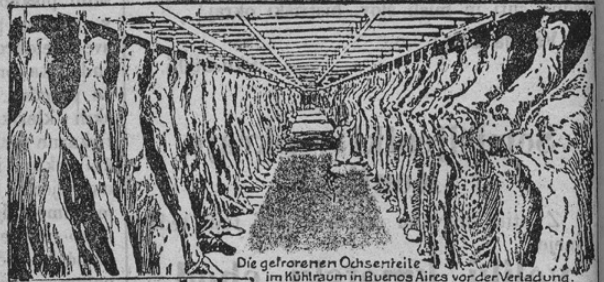
tečenem adventu enkrat v cerkev k zornicam, pa so se pevke na koru pri petju nekaj zmotile, da je nekdo pod korom rekel na glas, kar sem dobro slišal: „Pauli je maža zmanjkala“. Ljudje pravijo sicer, da se o tem in enakih rečeh po fari že delj časa govori; česa pa ne vem, o tem tudi ne govorim. Kreflu bi v njegovem lastnem interesu svetoval, da tudi on sam o tem ne govori, ker bi mu znalo to neprijetne posledice imeti. Kar se pa tiče drugega dopisa v omenjenem listu, kateri govori o oskrbi občinskih revežev, Vam pa naznanjam, da je dopisnik istega članka o razmerah, koliko ima občina premoženja, kako ga pridobi in kako ona svoje reveže oskrbuje, slabo podučен. Zato Vam hočem povedati in pojasniti. Dopisnik je pisal, da ima občina čez 8.000 kron premoženja, kar pa ni res; ima ga kakih 150 do 200 kron manj, razun če ga je zadnji čas spet kaj prihranila. Pred sedmimi leti, ko je nastopil sedajni občinski odbor, imela je občina 27 ubožcev v oskrbi, sedaj pa dvomim, če jih še oskrbuje 5; načeloma revežev v oskrbo sploh ne sprejema, razun če jo oblasti v to prisilijo. Nekteri reveži so pomrli, nekemu je občinski urad zaradi osebnosti od odbora dovoljeno podporo odtegnil ter si s tem denar, kterege smo davkoplačevalci težko znosili, nakopičil. Dopisnik je nadalje pisal, kako se je z nekaterimi reveži v občini ravnilo. Ni pa pisal najžalostnejih slučajev, kateri so se zadnji čas godili, namreč da so 70 letnega bolnega starčka Jožefa Kocmut v šajtergi od hiše do hiše vozili, (komur sem kot bivši član občinskega zastopa brezuspešno ugovarjal); ta ni samo z nogami po cesti brusil, marveč tudi z glavo in rokami. Zadnji čas prosila je ena tudi priletna žena Treza Kolarič (kteri je hudoben mož-pijanec vso premoženje zapravil, potem jo za zapustil, da je bila brez stanovanja in hrane) občinske podpore, kar sem sam slišal, pa je ni dobila. Ker si vsled bolezni prisluziti tudi ničesar ni mogla, bila je prisiljena si hrane od hiše do hiše prositi. Ko že zaradi bolezni ni mogla več skoro nog prestavljati, izrazila se je pri nekem sosedu županovem (z županom namreč ni govoriti mogla, ker bila je Nemka), da bi ji občina saj toliko pomagala ter jo k sestri v Arnfels spravila, kjer bi jo sestra že oskrbela, ker tako več živeti ne more. Ljudje je namreč zaradi bolezni niso radi sprejemali, kar se je menda tudi županstvu naznanilo; toda brez uspeha, občina ni storila nič. Dne 19. januarja t. l. našel jo je nek fant pri Dravi mrtvo, kamor je v močvirje do pol života zagazila, da ni mogla ne naprej ne nazaj. Pri sodnem razparanju mrliča se je dognalo, da je vsled mraza in lakote umrla. To je bila pač

grozna smrt. — Občina se sicer izgovarja, da reveže v bolnici ni prostora, kar je žalibo večkrat tudi res, pa za majhno plačilo bi se revež za čas, dokler bi v bolnici prostora bilo, tudi doma oskrbel; saj smo vsi manjši posestniki vse te reveže po večkrat na leto po več dni brezplačno oskrbeli, medtem ko so jih taki posestniki, ki bi jih ložje oskrbeli, od hiše tiščali, — pa ti so krščanski, pa „liberalci“, toraj „brezverci“; zato ker ni mamno — groša. Za danes dovolj! Zadoš dolge ste mojo potrpežljivost izrabljali. — Leopold Horvat, posestnik v Grajenju.

Sv. Barbara v Halozah. Mislite si surovost našega župnika Vogrina; v svoji neizmerni je radi dopisov o župniku Sornu, kjer se je odkilo njegovo delovanje proti postavam, je dne 22. prosinca raz prižnice očitno izjavil, da mora delati na to, da se odstranijo „N. listi“, „Sloga“ in „Štajerc“. Omenil pa ni, da radi tega, ker razkrivajo gotovih duhovnikov grobnišarjanje. Drugi dan potem je bil nezakonisti otrok na krstu. Pri krstu je začel tako kričati nad botro tega otroka, kakor zamore le najbolj divji surovež. Evo slučajja! Omenjena botra ima edino hčerko, katera je lanskega leta izstopila iz šole in jo hoče župnik imeti v svoji „Marijini družbi“. Ker pa njeni roditelji jo varujejo kot punčico svojega očesa, jo nočejo dati v to družbo zapisat, ker vidijo, da se največ teh devic zapelje, da izgubijo deviško čistost. V divji svoji jezi tedaj zakričal župnik: „Vi ste tedaj tista, ki nočete dati hčerke v Marijino družbo zapisat? Vaša hiša je ne slabem glasu, kimate „Štajerca“ in ga čitate!“ Tedaj je botra razžaljena, da je nad njo župnik tako kričal, zahtevala potrdilo od krsta na patent od 1. novembra 1783. leta; sedaj je začel kričati, kakor ki bil obseden: „Kakšno potrdilo, kakšno potrdilo“ in jo začel iz pisarne vun izganjat. Ali botra ni bila tako neumna, kakor si je on mislil, se je obrnila k mizi in je denarje za krstni tek nazaj vzela in sebi v žep vtaknila. Mislite si, dragi čitatelji, jezo in krik tega župnika, ko še je moral pričujoč pri krstu mežnar ves preplašen v drugo sobo zraven odbežati, ker se je bal očitnega pretepanja od strani župnika. Vprašamo, kaj si je mogel misliti mož, zunaj stoječ pred vrati, kateremu je malo poprej sam rekel naj počaka; ko je babico in botro vun izganjal iz pisarne, bi še bili skoraj omenjenega moža na tla podrli. Ako ste se tedaj Vi kot duhovnik učili takih neotesanosti in surovosti proti svojim faranom, je to pač večna sramota za Vas in tiste, kateri so Vas za ta stan pripravljali in blagoslovili. Ali ste pozabili na besede Izveličarja, da naj sveti vaša luč pred ljudmi, da bo

Argentinsko meso.

Mesece sem so že listi polni pritožb radi draginje mesa. Naše mnenje je sicer, da naj bi se dalo kmetu sredstva, da pospeši domačo živinorejo. Kajti le na tej podlagi je mogoče, da se te razmere izboljšajo. Ali merodajni krogi so raje dovolili izvoz mesa iz Argentinije v južni Ameriki. Argentinija ima namreč preveč živine in zato prav rada meso izvaž. Prve pošiljkatve so prišle tudi že v večja mesta. Seveda so potrebne posebne priprave da se meso na dolgem potovanju ne pokvari. Naše slike kažejo te priprave i. s. vidimo: zgoraj zmrzjene dele volov v skladišču v Argentiniji; meso se pusti namreč zmzniti, ker le na ta način se zamore preprečiti, da se pokvari. Spodaj (na levi strani vidimo, kako se meso čisti z vodo in s krtačo iz drata. Na desni strani pa vidimo meso, ki je sešito in zmznjeno, v skladišču velike pomorske barke. Posebno lepš uspehov se doslej s tem mesom ni doseglo.

Zur Einführung argentinischen Fleisches in Oesterreich.

dejo videli Vaša dobra dela in častili mojega očeta, ki je v nebesih? . . .

Ko v veži zunaj je;

Po prash vdari se;

Gospod sem jaz dan vsak,

Vaš mož pa siromak!

Vsevedež.

Rogoznica pri Ptuj. Kakor povsod tudi v naši občini je bilo ljudsko štetje, za katero je bil imenovan komisarjem Anton Plochl. Kakor je znano, je Plochl navdušen trdi Slovan. Kakor postava to velava, prišel nas je obiskat, da vse popiše, kar je v štetju določeno. Pa to je bila neokretna smola, ker v naši temni občini niso samo trdi Slovani, ampak tudi mirni Slovenci in Nemci. Zategadel se je Plochl hudo jezil, ako je moral katerega Nemca vpisati ter pravi: Jaz sem Slovan! in je jezno odšel. Mi delavci in drugi obsojamo tako obnašanje za nepravilno, ker bode Plochl za to delo gotovo dobro plačan. Po drugih naprednih občinah se je naznanilo, kdo to delo prevzame najceneje. Trdimo tedaj, da bode ta trdi Slovan tako plačan, da lahko vsakega brez vse jeze zapiše, pa če je Slovenec ali Nemec. Mi lahko rečemo, naj bo kak vsed, ali kot ljubitelji bližnjega obžalujemo Plochla vsled njegove sovražne jeze. Mi svetujemo Plochlu, da naj miruje in se poboljša, ker v naši občini je ocmilo neko čudovitna korešina, iz katere je že lepo deblo priraslo. To je toliko kakor „zora puca, bit čez dana“! To je, da nam nič ne dè, ali smo Slovenci ali Nemci, samo da je mir in ljubezen med nami. Mi prosto misleči se poslovimo ter tako počenjanje obžalujemo; smo dobre volje in imamo lepe šege in ko bomo prišli sedaj v predpustnem času skupaj pri kozarcu zlahatne kapljice, si bomo zapeli zdravilko: Solnce sijè, luč gori, tam na mizi, en glažek stoji, saj trink saj trink, saj vein, bolj boš ga pil, bolj boš fajni! . . . Živijo!

Mala nedelja pri Ljutomeru. Naša kmetijska podružnica je priredila v nedeljo 29. januarja t. l. gospodarski shod v solskem poslopju, na katerem je predaval g. Vičanski Škerlec od Velike nedelje. Kot stari kmetijski posestnik sem bil radoveden, kaj se bode razpravljalo od strani enega kmetovalca, kak je Vičanski Škerlec, o katerem sem že precej veliko bral v raznih časnikih in knjigah gospodarskih spisov. Udeležil sem se tega njegovega predavanja, ki je trajalo 2½ ure. Ko smo šli zborovalci domu, sem jih velikolišal, ki so pravili, da bi omenjenega Vičanskega Škerleca poslušali celi dan. Dragi bralci „Štajerca“, povem Vam, da še nismo doživeli pri Mali nedelji tako lepih naukov kot na tem skodu, kajti g. Škerlec nas je v prijaznih besedah podučil, tako rešimo živino pogina pri napenjanju s pomočjo požiralnikovh cevi in z Trokari, ki jih je imel seboj. Podučil nas je, kako visoke jasli morajo imeti naši telci in nam pokazal svoj napajalnik za teleta. Ako kupujemo živino za vprego, na kaj se moramo ozirati posebno in kako se naj ravnamo pri prodaji. To je bilo velevažno. Kako naj pripravimo klajo svinjam, da iste ne kubamo v vodi, ampak jo z parom v przopariniku „Alfa“. Razkazal nam je tudi mlečne cevi, ki se rabijo, ako krava na en zizek ne molze in kako si lahko tu pomagamo. Pokazal nam je tudi zalivalnike za zalivanje živine in aparate za klistiranje; ravno tako tudi nožke za vkaplanje prašičev oz. merjascev in privave za na žilo puščat pri živini, s katerimi puščamo tudi nazavince konjem. Karabinere za hude bike goniti itd. Razstavil je tudi svoje posnemalnik ali „Separator“ in Pino (Butterfass) za pripravlanje putra, ter nam izračunal, koliko izgube imamo pri naši dosedajni molži, kar priznamo sedaj. Podučil nas je veliko pri živinoreji koristnega, kar še do sedaj nismo znali in to iz njegovih živinorejskih tečajev, kakor nam je povedal, za kar mu izrekamo posebno zahvalo. Veselo je bilo poslušati, ko je pohodil s svojimi besedami po mešetarjih ali prekupcih pri prodaji naše živine, ki polnijo svoje mošnje in takorekoč pijejo kri ubogega suhega kmeta. Velevažnega pomena za nas je tudi bilo, ko nam je povedal, kako naj spoštujemo svoje sosede in se ogibljemo tožb, pri katerih se vleče kmetu kožo čez ušesa. S tem je končal svoj izyrtsten govor. Priporočamo Vam, dragi kmetovalci, da se njegovih preda-

vaj udeležujete; g. Škerlec pa se še enkrat najprijaznejše zahvaljujemo za njegov trud, ter želimo, da bi ga še ljubi Bog ohranil zdravega na mnoge leta. I. M.

Iz Jesenic. Po dolgem spanju je vendar enkrat zaukazala naša visoka c. kr. vlada, da se razpiše nove volitve na Jesenicah. Dosedaj smo imeli tu absolutno gospodarstvo, gospodar je bil naš prej vse priljubljeni komisar žnidar Čebulj. Sedaj so sicer njegove slave dni samo še šteti. Za nove obč. volitve nam je že g. župnik Skubic v „Slovencu“ boj napovedal! No k sreči se mi ne bodedo z nobenim bojevali, naj se bije isti kateri ima čas in za to veselje! Nam je vse eno, ali je Pavel ali Peter na Jesenicah gospodar, slabije ne more biti, kakor je do sedaj bilo in ako tudi zadno jeseniško barabo „Ja“ za župana postavite! — Ljudsko štetje se je na Jesenicah mirno izvršilo; za števnega komisarja je bil g. Pongratz od vlade imenovan; ker je pa občina zelo velika je pomagal tudi Čebulj v Rovtih krave in vole šteti! Na snajdarijo je pa pozabil, ter je vsled tega jeseniški policaj moral letati po Jesenicah brez zimske suknje. Koroški in štajerski delavci v tovarni so vsi kot Slovenci vpisani! Levin Tschinkowitz, mislimo da ne bodeš nosil nemške zastave „Gesangs-Verein Stahl & Eisen“. To bi bilo tudi za to društvo sramota. Edina učiteljica gospodična Schittnik je imela korajžo se kot „Nemka“ vpisati. Obč. svetovalec Peter Rozman je pral „črnega zamorca“ ter ga je za to prav pošteno oštel župnik Skubic! — Ker dotični ni zamorec — še manj pa črni kakor je g. Skubič, se bode moral vsled tega še g. Skubič pred sodnijo zagovarjati! „Črni zamorec“ je bil naš števni komisar in ker tega pri njegovem poslu varuje državni zakon § 312 kaz. zak. se je stvar državnemu pravdniku odstopila! — Mogoče da mož vendar enkrat malo bolj previden postane!

Kmet in časopisje.

Brezdvomno ne stoji danes avstrijsko kmetijstvo več tako nesložno in brez varstva, kakor je bilo to še pred par leti. Može, ki so izpoznali bedo kmetov in prebivalstva na deželi sploh iz lastne izkušnje, ki so pridobili prepričanje o potrebi organizacije, so z uspehom na to delovali, da izgine brezbriznost iz vrst kmetov. Delovali so nato, da združijo kmete za gospodarsko-politični boj. Čeprav se doslej še ni posrečilo, da bi se to organizacijo tako izzidalo, kakor bi bilo to potrebno, je vendar razveseljivo, da je narejen tako lep začetek, da je že ta nepopolna, razmeroma slabotna organizacija pod ednakomernim vodstvom „Agrarne centrale“ na

Dunaju v važnih slučajih za kmete nevarno od ločitev prepreečila.

Žal da se je doslej v kmetijskih vrstah veliko premalo dejstvo vpoštevalo, da igra v gospodarskem, političnem in kulturnem življenju sedanosti časopisje najvažnejšo vlogo. Te okoliščine naj bi se nikdar iz očíj ne pustilo in ona že naj bi vsem kmetom zadostovala, da podpirajo z vsemi močmi svoje časopisje, da pa tudi z vsemi sredstvi nastopajo proti onim listom, ki so kmetom nasprotni ali sovražni.

Vsak stan ima tisto časopisje, katerega zasluzi. To je resnična beseda, katero mora tudi kmet vpoštevati, ako noče v vsiljenemu mu gospodarsko-političnemu boju podleči. Ako pride enkrat velika množica kmetov do izpoznanja, da zamore le močno in neodvisno kmetško časopisje zanje trajno in res z uspehom delovati, potem ne sme in ne bode zamudila, podpirati na vsak način svoje časopisje. Ako kmet to stori, potem zamore tudi njegovo časopisje zanj več storiti, ker ima v veliki množini prijateljev in odjemalcev potrebno pomoč. Kdor torej svoje časopisje podpira, ta nastopa obenem tudi za zahteve svojega stanu in svoje stranke, ta se sam podpira in skrbi za svoje otroke ter za deco svojih otrok.

S tem pa, da marsikateri kmet sovražno časopisje podpira, se poveča vpliv nasprotnika; temu je potem lažje, da pokaže ravno kmetu svojo moč. Mi smo morda zadnji, ki bi rekli da naj se sploh ne čita nasprotniških listov. Nasprotno! Mi pravimo, da naj vsakdo tudi sovražne liste bere, ker vemo gotovo, da je sodba, ki si jo človek sam napravi, veliko več vredna, kakor taka, ki se mu jo vsili; tudi vemo, da bode neodvisno kmetško časopisje končno zmogalo nad listi, ki so od strank ali vlade ali kmetu sovražnih gospodarskih skupin odvisni. Ali nepravilno je, da se mnogo kmetov v eni vasi na škodljive nasprotniške liste naroči.

Vse to naj bi kmeta k temu pripravilo, da podpira v prvi vrsti kmetom prijazno časopisje in da omeji kolikor mogoče denarno podpiranje nasprotniških listov. S tem bode napravil organizaciji, sebi in svojim stanovskim tovarišem uslugo, katere bogati sadovi gotovo ne izostanejo!

F. Berger.

Opomba uredništva: K temu članku, ki ga prinašajo nemški kmetški listi, omenimo brez vsake samohvale to-le: v slovenskem jeziku izhaja edino „Štajerca“, ki je popolnoma neodvisni, brezobzirni kmetški list. Vsi drugi slovenski listi so odvisni od vlade (kakor in p.

Enkrat meni, enkrat tebi!

Kakor znano, se je nakrat raznesla vest, da je Cook odkril severni pol zemlje. Kmalu potem pa je prišel Peary in rekel, da je Cook slepar in da je on (Peary) severni pol odkril. Pričela se je borba, v kateri sta drug drugemu dokazala, da njune trditve niso resnične. Naša slika kaže v karikaturi ta medsebojni boj. Kroglja je globus (zemlja), na kateri se giblje dila (razsodišče). Ta dila pade nakrat in vrže na veliko veselje Pearyja Cooka na tla. Ali veselje še ni minulo, ko zdrsnè dila že nazaj in udari Pearyja po glavi. Smešnica je prav izborna.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Zahtevajte

povsod

„Štajerca“.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

